Sønderjylland.

Byggevirksomheden indskrænkes. Den kommanderende General i Altona har befalet, at ethvert Byggearbejde, der for Tiden er i Gang, skal anmeldes til Krigsamtskontoret. Der maa hverken begyndes eller fortsættes Byggearbejder uden særlig Tilladelse,

Den nye Høst. Der er allerede truffet omfattende Forberedelser til at den nye Høst kan blive tærsket hurtigst muligt.

Højvande. Søndagsstormen den Maj drev Vandet fra Flensborg Fjord ind, saa at det overspømmede Skibsbroen og skyllede ind i flere Gader. Inden Middag begyndte det dog at synke igen.

Grisemarkedet i Flensborg Mandag den 21. Maj var ifl. „Flensborg Avis" tilført 565 Grise, der kostede 10—30 Mark. Ungsvin kostede 35—65 Mark. Handlen var flov.

Markedet i Hadersley. Paa Markedet i Hadersley den 21. Maj kostede Kælvekøer fra 800 til 1400 Mark, Ungkvæg 6—900 Mark. Handelen var ret god.

Brandspande. Landraaden i Hadersley anmoder de kommunale Myndigheder i Kredsen om at sætte sig i Forbindelse med Forsaalingsselskabet i Berlin angaaende Salget af de gamle Brandspande af Læder, der endnu maatte findes i Kommunerne.

Alle kan bruges. En Sønderjyde, der som Følge af et Ulykkestilfælde har Gummiben, og som opholder sig i Helsingør, er ifl. „Hels. Av." forleden bleven indkaldt til preussisk Krigstjeneste.

Krigsgas. Gasforsyningen er det jo galt med ikke blot i Hadersley, men ogsaa i andre Byer, skriver „Dannevirke", saaledes meddeles om Begrænsning i Gastilførslen fra Aabenraa, Rendsborg og Hamburg.

Søndag den 20. Maj var der stor Opstandelse rundt om i Køkkenerne i Hadersley. Husmødrene og deres Medhjælperiker kunde, da der blev aabnet for Gassen Kl. 11 om Formiddagen, ikke faa Gassen tændt; den eksploderede medknald, som af en lille Bombe, og det blev ved. Kvinderne for forskrækket sammen, hver Gang Knaldet lød, skønt de vidste, at der ingen Fare var. Omsider opdagede enkelte, at Ulæmpen kunde afhjælpes ved, at man stoppede til for Luftstilførslen ved Hanen. Nu er der dog lovet bedre Gas, da der er ankommen gode Kul.

Over 4000 faldne Nordslesvigere. Siden sidste samlede Meddelelse er følgende gaaet bort: Martin Jepsen, Tandrup. Jens Schmidt, Frøtupgaard. Chr. Raun, Vejbel. Henning Andresen, Vraa. Hans Smdt, Skærbæk Mølle. Tiderik Zerlang, Gramby. Niels Jørgensen, Høgsbro. Johs. Rose, Skærbæk. Marius Petersen, Møgeltønder. M. Petersen, Drengsted. Niels Brock, Brede. Johan Møller, Chr. Jacobsen, N. Hostrup. Asmus Juhl, Horslund. Jens Freund, Barsmark. Christiansen, Vollerup. Johan Pahl, Almstrup. Johs. Hamer. Skibæk. Henrik Petersen, Hostrupskov. Henrik Clausen, Chr. Lausen og Nis Nielsen, Felstedskov. Henrik Gottschalk, Vilsbæk. Johs. Ackler, Carl Jensen, Carsten Jørgensen, Markus Petersen og Vilhelm Hansen, Sønderborg. Andreas Jacobsen og Cato Petersen, Saatrupskov. J. Skovsted, Blansskov. Hans Jørgensen, Sarup. Jens Thomsen og Peter Hansen Duus, Hardeshøj. Hans Christiansen, Harrebslev. Andreas Schløser, Skovbølhus, en ikke noteret Broder, tidligere faldn. Andreas Nielsen, dnenes Fader faldt for et halvt Aar siden, og Otto Jacobsen, Medelby. Karl Mylin, Struxbøl. Henrik Rehders og Chr. Archsen, Ophusum. Fritz Engelhardt, Bodsbøl. Anton Carstensen, en ikke før noteret Broder, tidligere falden, Engehede. — Mindstetallet er nu 4032.

General Petain.

Ligesom General Nivelle er hans Efterfølger som fransk Generalissimus General Petain, bleven saa at sige opdaget under denne Krig. Og han har haft en Karriere, som kun den geniale Officer kan faa den under en stor Krig.

Hans Avancement i Fredstid havde været ganske normalt, skønt man vidste, at han var en overordentlig dygtig Officer. Hvor stor Tillid man i de højeste militære Kredse i Frankrig satte til ham, fremgaar bl. a. af, at han flere Gange var Lærer i Taktik for Infanteriet ved Krigsskolen i Paris. Da Krigen brød ud i August 1914, var han kun Oberst og kommanderede ad interim den 4. Infanteribrigade. Det var i samme Epoke, hvor Nivelle kun var Oberst for et Artilleriregiment.

General Phillippe Petain er født i Chauchy a-la-Tour i Pas de Calais i 1856. Han er altsaa Nordfranskmand og kun 61 Aar. Han har altid været en meget tavs Mand, næsten indesluttet; han elsker at være alene, og i Hæren gik han for at have ret originale Ideer, der meget ofte stod i skarp Modstrid med de officielle Methoder. Halvtredie Aars Krigen har vist, at Sandheden ikke altid er i Følge med den officielle Undervisning.

Der er en Mængde Historier i Omløb om Petains originale Ideer. Mange franske Officerer erindre endnu de store Manøvrer, hvor Oberst Petain, da Manøvrerne var forbi, uden at sige et Ord hørte paa Kritiken. Men da denne var forbi, var det ham ikke muligt at holde sig længere. Med høj Stemme og uden nogen forudgaaende Indledning sagde han:

„De Herrer forstaar ikke det ringeste af, hvad de taler om."

Og med et overlegent Blik paa Situationen, med en Overbevisningens Varme forklarede han nu, hvad man efter hans Mening burde have gjort, og hvad man burde have undladt. Han var nærpe færdig med at tale, før selv hans erklærede Modstandere villigt indrømmede, at han havde fuldstændig Ret.

Det var den 30. August 1914, at Petain blev udnævnt til General. Den 14. September samme Aar blev han Divisionsgeral, og den 25. Oktober overtog han Kommandoen over det 33. Armekorps, der bedækkede sig med Hæder under Kampene i Artois i Foraaret 1915. Man husker endnu, hvorledes Petains Korps under Kampene ved Carency paa et hængende Haar var ved at bryde den tyske Front. Det vilde sikkert være lykkedes, om han i Tide havde faaet de Forstærkninger, han bad om. Tyskerne selv har erklæret, at der var Øjeblikke, hvor de svedte Angstens Sved. Efter disse Kampe var det at Petain blev udnævnt til Officer af Æreslegionen. I Juni 1915 fik han Kommandoen over 2. Armekorps, med hvilket han deltog i Joffres store Gennembrudsforsøg i Champagne i September.

Men den militære Begivenhed, der vil gøre hans Navn historisk — hvis han da ikke yder endnu større —, er Kampen om Verdun. Endnu erindrer alle, under hvilke dramatiske Omstændigheder han i Februar 1916 blev kaldet til at forsvare Frankrigs stærkeste Plads mod Øst mod den mægtigste og frygteligste Offensiv, nogen Krig endnu har set. Med en Kraft, Bestemthed og Klarsynethed, der er beundringsværdig, forstod Petain først at standse de tyske Fremstød og derpaa Maaned efter Maaned at holde Stand mod de bestandige, vilde og voldsomme tyske Stormløb. Allerede i Verdunkampenes første Dage havde han til sine Soldater udstedt den Dagsordre, der senere blev saa berømt. Den var kun paa een Linie, og den lød: Soldats! Ils ne passeront pas! Og Tyskerne kom ikke igennem. Der var, veed man nu, nogle Dage, hvor man i Frankrig med den dybeste Uro saa mod Verdun. Selv var Petain rolig. Han vidste, at „de kom ikke igennem". Men endnu er det i den franske Hær den største Hæder for en Soldat at kunne sige: „Jeg er en af Petains Soldater." Som Belønning for at have frelst Verdun og dermed sandsynligvis Frankrig fik Petain Æreslegionens Storofficerskors, og han blev kaldet til at overtage Kommandoen over alle Armekorpsene i Centrum, hvor han efterfulgte General Langle de Cary. Det var i denne Stilling, at han sammen med General Nivelle foretog det andet Verdun-Felttog, ved hvilket Franskmændene paa 8 Dage tog alt det tilbage, som den tyske Kronprins og hans Hær med de forfærdeligste Blodofre havde brugt syv Maaneder om at erobre.

Det er ikke helt klart, hvorfor Nivelle saa hurtigt har maattet nedlægge Overkommandoen. De Interpellationer i det franske Parlament, der er bleven stillede i disse Dage angaaende „Offensiven den 16. April", lader dog formode, at man havde ventet noget større Resultater af Offensiven, og at man bebrejder Nivelle, at han gik til den uden tilstrækkelige Forberedelser. At det blev Petain, Sejrherren fra Verdun, der fik Overkommandoen, er forstaaeligt. Sejrsglorien fra Verdun og Carency straaler endnu om ham, og det er hele den franske Hær, der har krævet hans Udnævnelse.

Byen, der blev skabt paa eet Aar.

Skildringer fra de belgiske Flygtninges Tilflugtssted Ede i Holland.

II.

Naar man hører, at omtrent Halvdelen af den nye By Edes Befolkning er Børn, forstaar man, at her kræves et mægtigt Arbejde for at organisere og holde Styr paa alt. I dette Arbejde har først og fremmest to Mennesker udmærket sig. Det er Mevrouw (Fru) Førster, som har paataget sig hele den materielle Side af Sagen, og med en enestaaende Dygtighed har opnaaet de mest beundringsværdige Resultater, medens Belgiern, Hr. Bruijnseels, der i sit Hjemland var Leder af Ungdomsarbejdet, af Regeringen fik overdraget Ledelsen af alt, hvad der vedrører selve Ungdommens Opdragelse. Skønt han har haft megen Modstand og Mangel paa Forstaaelse at kæmpe med, er det dog lykkedes ham at føre alt ind i et fortræffeligt Spor. Begge har haft en stor Støtte i Regeringen, og ved deres Side har staaet dygtige Kræfter, uden hvilke de ikke vilde have kunnet bringe alt til at virke med den Fuldkommenhed som det faktisk nu gør. Man kan uden Overdrivelse kalde Resultatet en glimrende Succes.

Først skal vi give en Beskrivelse af

Børnenes Tilværelse

i Ede. Den maa kaldes næsten ideel.

I en særlig Afdeling plejes de ganske smaa under to Aar af udlærte Sygeplejersker. I godt ventilerede Værelser ligger Babyerne i smaa, lune Senge og bliver badet og klædt og ernæres paa bedste Maade. Fra to til fire Aars Alderen er de anbragt i Asyler, indrettet specielt for denne Alder. Herefter følger Frøbelskolen. Maaltiderne indtages paa Skolen.

Fra det fjerde til det sekstende Aar er Undervisningen tvungen. Dette mødte i Begyndelsen megen Modstand, men til Befolkningens Ros maa det siges, at de hurtigt indsaa de store Goder ved denne Tvang og føjede sig derefter. Børnene gaar i otte Aar i den „lavere School", som helt er indrettet efter den belgiske Skoleplan. Byens seks Skoler har 24 Klasser med ca. 1200 Børn. — Efter Skoleaarene kan ethvert Barn faa videre Uddannelse, Pigerne i Kunple- eller Syskoler o. l. Drengene i forskellige Haandværk, Tegning og Sprog, dette er dog ganske frivilligt. Men før det fyldte sekstende-Aar gives der under ingen Omstændigheder Tilladelse til noget Arbejde, der ikke hører ind under Skolen.

For at forhindre al Løben om paa Gaderne i Fritiden, er der i en særlig Bygning indrettet forskellig Underholdning for Børnene, saa som et Børnebibliotek, Gymnastikapparater, og der findes Masser af Legetøj til de smaa. En Lærerinde er til Stede for at holde Orden paa den store Flok. Aftenerne tilbringes paa forskellig fornøjelig Maade. Om Dagen foretages der ofte Udflugter paa Heden. Baade Drenge og Piger har deres Gymnastik- og Boldklubber. — Kl. 8 er det Sengetid for alle Børn under fekten Aar.

Den hygiejniske Plejes

hører ind under Fru Førsters Omraade og er ordnet saaledes: Ved det ugentlige Bad møder hvert Barn med et Kort, hvorpaa det faar udleveret et helt Sæt rent Linned. Hvert Stykke er nummereret, og enhver faar sit eget. Et Barns Udstyr bestaar af: for Pigerne: en Kjole, en Cape, et Par Sko og tre Stykker af hver Slags Undertøj og Nattøj. For Drengene: en Trøje, et Par Benklæder, Sko og ligeledes tre Stykker af hver Slags Undertøj og Nattøj. Desuden faar hver et Haandklæde.

Foruden hvad der daglig er i Brug, ligger der altid et fuldstændig Sæt Tøj til hvert Barn i Beklædningsmagasinet, hvor Kvinder stadig har Arbejde med Reparationer paa denne mægtige Linnedbeholdning. Her foregaar i det hele taget

et Arbejde, hvis Omfang man næppe gør sig Forestilling om.

Daglig udleveres der 2100 Stkr. rent Tøj, medens andre 2100 lægges frem til næste Dag. 2100 er under Behandling i Vaskeriet, og lige saa mange Stykker samles og tælles for at sendes til Vaskeriet.

Anskaffelsen af denne enorme Beholdning har kostet store Summer, og for at anspore saavel Forældre som Børn til at omgaas Tøjet med Varsomhed, faar de, der ikke har givet Grund til Klage Lov til at beholde Tøjet, naar de tager fra Ede.

De voksne, der ikke selv kan anskaffe sig Tøj, kan faa det udleveret fra Beklædningsmagasinet efter Kortsystemet. Største Delen af Klæder og Sko bliver forarbejdet i Edes egne Værksteder; Overtøjet bliver dog skænket, dels af forskellige Fabrikanter, dels af den haagske Understøttelsesforening, og enhver faar gratis et Par nye Træsko mod Aflevering af de gamle, ligesom Tøfler, syet af gammelt Jernbanesejl, udleveres gratis til Brug paa Sovesalene. Stoffer og andet Materiale til Beklædningen tilsendes fra „Centralkomiteen for Flygtninge".

Takket være Hr. Bruijnseels er der ogsaa sørget for den fornødne, sunde Adspredelse og Underholdning. Han har søgt Støtte gennem Pressen, dernæst har han selv direkte formaaet en Del interesserede Mænd til at være ham behjælpelige i denne Retning. I Læsesalene har Be-

(Fortsættes paa sidste Side.)

Uddrag af Anmeldelser for „Klit-Per":

En ejendommelig Bog, der er skreven med ikke ringe Kraft, og som vil læses med dyb Opmærksomhed af enhver, der har Sans for Skønlitteraturens ægte Værdier. Den giver et interessant og forstaaende Billede af Harbøgrefiskeren baade udadtil og indadtil. Den fortæller en Historie om en grublende Naturs gradvise Vandring fra Tvivl til Tro, og den bringer en Række ypperlige Naturskildringer saavel fra Jyllands Kyst som fra det fjerne Vestens vilde skovrige Bjerge. („Forfatteren Lauritz Petersen i „Bogvennen.")

Et alvorligt Arbejde, der hæver sig højt over de gængse sødladne, „kristelige" Fortællinger. — Det var at ønske, at den maatte faa mange Læsere. — (Højskoleforstander Elle Jensen i „Højskolebladet.")

Ikke ofte finder man en Forfatter saa fiks og færdig allerede i sin første Bog om „Troens lyse Land". Menigheden ovre ved Havet, Scenerne i Fiskerlejet og ved Samtalemøde er, saa vidt Anm. efter ikke faa Aars Ophold derovre kan dømme, truffet paa en Prik. Der staar Saltvandssprøjt ud fra Bogens Blade. — (Pastor Carl Hornbech i „Indre Missions Tidende".)

Kvitteringer.

Reformationsgaven:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 26	$69974.60
Neenah, Wis., en unævnt	15.00
Summit, Minn., Lars Caspersen	25.00
Hamlin, Iowa, Erik Olsen	10.00
Penn Yan, N. Y., Carl Nielsen, Chris Nielsen hv. $5; Charlotte Nielsen $2; William Nielsen $1	13.00
Mason City, Nebr., Henry Robertsen	2.00
Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh. S. K. Poulsen	100.00
Luck, Wis., L. J. Askov	10.00
Tilsammen	$70149.60

Japanmissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 26	$528.48
Elk Horn, Ia., Menigheden	50.50
Beresford, S. Dak., Martin Ebsen	50.00
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels J. Hansen og Hustru	50.00
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Overskud ved Missionsf.	34.00
Elk Horn, Ia., Femkløveret	36.00
Cushing, Wis., The Luth. Sundayschool	3.35
Burbank, S. Dak., C. Borup og Hustru	30.00
Cedar Falls, Ia., Nazareths Mgh. Kvf. til en Bibelkvinde	69.00
Glendora, Calif., S. Petersen	2.00
Kiowa, Colo., Lars Andersen til Missionen $25, til Stud. Imais Underhold $75, til den ny Kirke $25	125.00
Harlan, Ia., Else M. Nielsen	2.00
Irving, Oregon, Bethesda Mgh.s Kvf.	10.00
Tilsammen	$990.33

Indianermissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 26	$200.25
Elk Horn, Ia., Mgh.	50.50
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels J. Hansen og Hustru	20.00
Burbank, S. Dak., C. Borup og Hustru	25.00
Kiowa, Colo., Lars Andersen	25.00
Harlan, Ia., Else M. Nielsen	2.00
Irving, Oregon, Bethesda Mgh.s Kvf.	5.00
Tilsammen	$327.75

Indremissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 26	$466.29
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels J. Hansen og Hustru	15.00
Edmore, Mc Brides og Sidney, Mich., Mgh.s Offer	13.75
Burbank, S. Dak., C. Borup og Hustru	15.00
Tilsammen	$510.04

Mormonmissionen:

Før kvitteret se Kbl. Nr. 26	$123.96
Chicago, Ill., Siloams Mgh. Overskud ved et Ungdomsmøde	9.50
Staplehurst, Nebr., (Alle Mrs.) J. Svendsen, A. Philipsen, J. Vedsted, N. Swendsen, J. M. Hansen, L. Vedsted, P. Sørensen, P. Frydendahll P. C. Nielsen, P. Lorentzen, H. P. Hansen, C. T. Petersen hv. $1	12.00
Audubon, Ia., Ebenezer Mgh. Niels J. Hansen og Hustru	15.00
Burbank, S. Dak., C. Borup og Hustru	20.00
Kiowa, Colo., Lars Andersen	25.00
Harlan, Ia., Else M. Nielsen	2.00
Tilsammen	$207.46

Skolekassen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 24	65.78
Little Falls, Minn., H. P. Rasmussen	4.00
Cedar Falls, Ia., Christian Wolf $5; Andrew Jensen $1	6.00
Burbank, S. Dak., C. Borup og Hustru	25.00
Tilsammen	$100.78

Alderdomshjemmet:

Burbank, S. Dak., C. Borup og Hustru	10.00

Til det nye Maskinhus:

Før kvitteret se Kbl. Nr. 24	10.00
Albert Lea Minn., Fred Rømer	.500
Mason City, Nebr., Henry Robertsen	1.00
Tilsammen	$16.00

Blair, Nebr., den 5. Juli 1917.

Med Tak modtaget. Otto Hansen,
Kasf. for d. f. d. ev.-luth. Kirke i Am.

Rettelse.

I Bladene Nr. 26 er kvitteret: Coulter, Ia., Nazareths Mgh. til Japanmissionen — Agnes Thorndahl til Kirken $5, Indianermissionen $5, Paul Johnsen til Japanmissionen $10 til Indremissionen $10; skulde være Cedar Falls, Ia.

Otto Hansen.

Pansy-Bøgerne.

Efter Ried. Fire Veninder.
Tre Menneskebørn.

Alle indbundne i net og solidt Shirtingsbind. Pris for hver Bog 80 Cents.

Specielt:

Naar alle 3 Bøger bestilles paa een Gang faas de — porto frit tilsendt — for $2.25.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Ny Dansk Læsebog
2den Del.

II. Del af Ny Dansk Læsebog er nu færdig. Prisen er den samme som paa I. Del, nemlig 25 Cents. Begge disse Læsebøger anbefales til Brug i den danske Børneskole.

Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebr.